

MESTNA OBČINA MARIBOR
ŽUPAN
Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor

Številka: 4/BŠ-JN
Datum: 4. 1. 2000

MESTNEMU SVETU
MESTNE OBČINE MARIBOR

ZADEVA: Predlog za obravnavo na 14. sejo Mestnega sveta Mestne občine Maribor,
dne 31. 1. 2000

NASLOV: Strategija za oblikovanje cen komunalnih proizvodov in storitev

GRADIVO
PRIPRAVIL: Komunalna direkcija Mestne občine Maribor

GRADIVO
PREDLAGA: Župan, Boris Sovič, univ.dipl.inž.el.

POROČEVALEC: mag. Boris Škerbinek, dipl.inž.grad., direktor Komunalne direkcije

PREDLOG
SKLEPA: Mestni svet Mestne občine Maribor na podlagi 16. člena Statuta Mestne občine Maribor potrjuje strategijo za oblikovanje cen komunalnih proizvodov in storitev za leto 2000, ki jih oblikuje lokalna skupnost in Ministrstvo za ekonomske odnese in razvoj, ki temeljijo na elementih Odredbe o načinu oblikovanja cen komunalnih storitev Vlade RS, Ur.list št. 7/99.

Boris SOVIČ, univ.dipl.inž.el.
ŽUPAN

Priloga:
- Ekonomski kazalniki
za leto 1999

I. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA PRIPRAVO STRATEGIJE

Komunalne gospodarske javne službe se ustanavljajo zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in v kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu.

Komunalne javne službe so povsod v svetu lokalne javne službe, kar pomeni, da je pristojnost in odgovornost praviloma poverjena lokalni upravi. Tudi pri nas so po veljavni zakonodaji občine zadolžene za izvajanje komunalnih dejavnosti. Tako je občina z Zakonom o varstvu okolja (26. člen) dolžna zagotoviti izvajanje vseh obveznih lokalnih javnih služb, ki so v Mestni občini Maribor določene z Odlokom o gospodarskih javnih službah (MUV št. 4/94 od marca 1994). Odlok v svojem 4. členu določa naslednje obvezne komunalne javne službe: oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda, ravnanje s komunalnimi odpadki, odlaganje ostankov komunalnih odpadkov, javna snaga in čiščenje javnih površin, urejanje javnih poti, poti za pešce in zelenih površin, vzdrževanje in upravljanje infrastrukturnih in drugih javnih objektov, pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov, zaradi varstva zraka, vzpostavitev in vzdrževanje lokalnega javnega telekomunikacijskega omrežja, proizvodnja in distribucija toplotne energije po javnem omrežju, distribucija plina po javnem omrežju, opravljanje javnega mestnega prometa, javni prevoz potnikov s pohorsko kabinsko žičnico, javna razsvetljava v naseljih in semaforske naprave, pokopališka in pogrebna dejavnost, vzdrževanje in upravljanje infrastrukturnih in drugih objektov za izvajanje sejemске dejavnosti in oglaševanje - plakatiranje.

V praksi se javne službe izvajajo preko režijskih obratov, javnih podjetij in koncesij, pri čemer prevladujejo javna podjetja.

Relacije oz. odnosi med Mestno občino Maribor in javnimi podjetji ter koncesionarji so določeni s koncesijskimi pogodbami in s pogodbami o prenosu občinske infrastrukture javnim podjetjem in koncesionarjem v upravljanje in vzdrževanje.

Javna podjetja in koncesionarji so v skladu z določili citiranih pogodb, s prenešeno občinsko infrastrukturo dolžni ravnati kot dober gospodar in z njeno uporabo čim bolj kvalitetno zadovoljevati potrebe prebivalstva v Mestni občini Maribor po komunalnih proizvodih in storitvah.

Financiranje gospodarskih javnih služb poteka preko cene proizvodov oz. storitev takrat, ko je uporaba javnih dobrin, glede na posameznega porabnika, ali glede na določljive skupine porabnikov, izmerljiva.

V primeru, ko uporaba javnih dobrin, glede na uporabnike ni določljiva, ali izmerljiva pa se komunalne javne službe financirajo iz proračuna.

Velja torej načelo, da se za proizvode in storitve, katerih uporabniki so določljivi, uporaba pa izmerljiva, plačuje cena. Finančno breme torej nosijo uporabniki.

Oblikovanje cen proizvodov in storitev komunalnih javnih služb v Mestni občini Maribor je, zaradi monopolnega položaja komunalnega gospodarstva, monopolno.

Potrjevanje cen komunalnih storitev pa v skladu z obstoječo zakonodajo, poteka na dveh nivojih, to je:

1. državni nivo, ki ga predstavlja Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj

2. lokalni nivo, ki ga predstavlja Mestni svet.

Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj ob upoštevanju najnovejše zakonodaje potrjuje oz. daje mnenje za naslednje cene komunalnih proizvodov in storitev:

- proizvodnja in distribucija pare in tople vode
- zbiranje in odvoze odpadkov
- dejavnosti deponij, sežiganje in drugi načini odstranjevanja trdih odpadkov
- kanalizacije in delovanje čistilnih naprav
- zbiranje, čiščenje in distribucija vode.

Potrjevanje cen vseh ostalih komunalnih proizvodov in storitev po Odloku o gospodarskih javnih službah (MUV št. 4/94), sodi v skladu z obstoječo zakonodajo in s statutom Mestne občine Maribor v pristojnost Mestnega sveta Mestne občine Maribor.

Na osnovi navedenega skušamo s predmetno strategijo cen komunalnih proizvodov in storitev opredeliti globalne usmeritve njihovega gibanja ob upoštevanju ekonomike poslovanja javnih podjetij in koncesionarjev ter predvidenih ukrepov makroekonomske politike Vlade Republike Slovenije na področju politike cen v letu 2000.

II. CILJI IN USMERITVE STRATEGIJE ZA OBLIKOVANJE CEN

Politika oblikovanja cen komunalnih proizvodov in storitev bazira na obstoječi zakonodaji, ki upošteva svobodno oblikovanje cen in na parametrih pri določanju razmerij med obveznostjo in odgovornostjo uporabnikov komunalnih proizvodov in storitev na eni strani in izvajalcev komunalnih dejavnosti na drugi strani. Ob tem je potrebno na področju določanja cen upoštevati tudi gospodarsko učinkovitost izvajalcev komunalnih dejavnosti in pogoje izvajanja komunalnih dejavnosti, ki so praviloma monopolne.

Glede na utečeno prakso je pri oblikovanju cen v komunalnih dejavnostih, potrebno upoštevati stroškovni princip in odpravo censkih disparitet.

Odprava censkih distparitet je glede na zatečeno stanje dvojna, in sicer: znotraj območij med posameznimi dejavnostmi ter med območji znotraj istih dejavnosti. Pri tem se predlaga, da naj bi bil mehanizem odpravljanja cenovnih neskladij v okviru ciljnega povečanja cen v določenem obdobju na osnovi dokazil o povečanju posameznih elementov stroškov. Potrebno je predvsem uveljavljati načelo ugotavljanja objektivnih stroškov, stroške pa mora kriti uporabnik. Stroškovni princip omogoča pokrivanje minimalnih stroškov in omogoča zadostno donosnost kapitala za poslovanje izvajalcev dejavnosti. Ker se komunalni proizvodi in storitve nudijo na posameznih območjih pod zelo različnimi pogoji je nedopustno posploševanje ali povečanje cen na državnem nivoju.

V skladu s politiko vključevanja Republike Slovenije v EU mora tudi oblikovanje cen komunalnih proizvodov in storitev na lokalnem nivoju slediti osnovnim principom, direktivam in smernicam EU.

V tem kontekstu je neizogibno, da pri rešitvah na področju politike cen upoštevamo naslednje:

1. Oblikovanje cen:
  - polno kritje stroškov in s tem povezana korekcija cen
  - stroške krijejo uporabniki
  - kontrola nad cenami
2. Kvaliteta storitev
3. Učinkovitost
4. Socialna sprejemljivost
5. Primerljivost z drugimi lokalnimi skupnostmi

II/ a OBLIKOVANJE CEN KOMUNALNIH STORITEV V LETU 1999

Strategija cen komunalnih storitev v letu 1999 je temeljila na relativnem zniževanju cen komunalnih storitev. Na spremembe končnih cen je tako vplival le davek na dodano vrednost in sprememba vhodne surovine pri plinu. Pripravljen je bil tudi predlog znižanja cen dimnikarskih storitev. V celoti je bil spoštovan statut Mestne občine Maribor, ki v 16. členu opredeljuje, da cene komunalnih storitev določa Mestni svet. Zaradi tega je sedaj prvič za obravnavo na Mestnem svetu pripravljena cenovna strategija za tekoče leto. Čeprav je Mestna občina Maribor vodila zelo restriktivno cenovno politiko, je v strategiji za leto 2000 bilo potrebno upoštevati velike spremembe, do katerih je prišlo na nekaterih področjih, kjer so cene ali pod vladnim nadzorom ali proste. Cena elektrike za gospodinjstva in bencina je na primer v lanskem letu v Sloveniji porasla za skoraj dvakratnik inflacije, cena diesla za skoraj petkratnik inflacije, cena kurilnega olja pa za več kot sedemkratnik inflacije.

III. PREDLOG OBLIKOVANJA CEN KOMUNALNIH PROIZVODOV IN STORITEV V LETU 2000

Predlog oblikovanja cen komunalnih proizvodov in storitev upošteva dva nivoja cen in sicer cene, katerih spremembe so v pristojnosti lokalne skupnosti in cene katerih spremembe so v pristojnost države.

Pri izračunu potrebnega spremembe cen posameznih komunalnih proizvodov in storitev smo izhajali iz izhodišč oz. predpostavk, ki smo jih navedli v predhodnem poglavju, to je polno kritje stroškov oz. pozitivno finančno poslovanje pravnih subjektov, kvalitetno opravljanje storitev, ki je opredeljeno s standardi in učinkovitosti, ki je pogojena z ekonomijo obsega ter z višjo organizacijsko obliko izvajanja oskrbe ter socialno sprejemljivost in primerljivost z drugimi lokalnimi skupnostmi.

Razen navedenega smo pri politiki oblikovanja cen komunalnih proizvodov in storitev v letu 2000 upoštevali tudi makroekonomske politike, države in interes lokalne skupnosti glede približevanja možnosti uporabe proizvodov in storitev javnih gospodarskih služb neposrednim uporabnikom.

Upoštevajoč tudi nepopolnost tržnih mehanizmov v komunalnem gospodarstvu (monopoli), smo na ta način skušali definirati "prave cene". "Prave cene" so po definiciji tiste, ki pokrivajo minimalne stroške učinkovitega proizvajalca in omogočajo zadostno donosnost kapitala.

V nadaljevanju podajamo predlog spremembe cen posameznih komunalnih proizvodov oz. storitev za državni in lokalni nivo v obliki tabelaričnega pregleda in je izdelan na osnovi ustreznih podatkov o ekonomiki poslovanja javnih podjetij in koncesionarjev za leto 2000.

IV. ZAKLJUČEK

Predmetna strategija za oblikovanje cen komunalnih proizvodov in storitev potrjena z ustreznim sklepom Mestnega sveta, predstavlja osnovo za korekcijo cen na področju gospodarskih javnih služb v Mestni občini Maribor. Na ta način bo županu Mestne občine Maribor omogočeno bolj fleksibilno potrjevanje cen posameznih komunalnih proizvodov in storitev v letu 2000, vendar le do višine, ki jo je potrdil Mestni svet Mestne občine Maribor.

V. PREDLOG SKLEPA

Mestni svet Mestne občine Maribor na podlagi 16. člena Statuta Mestne občine Maribor potrjuje strategijo za oblikovanje cen komunalnih proizvodov in storitev za leto 2000, ki jih oblikuje lokalna skupnost in Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj, ki temeljijo na elementih Odredbe o načinu oblikovanja cen komunalnih storitev Vlade RS, Ur. list št. 7/99.

KOMUNALNA DIREKCIJA

EKONOMSKI KAZALNIKI ZA LETO 1999

CENE ŽIVLJENSKIH POTREBŠČIN I-XII 99/I-XII98	6,10%
CENE NA DROBNO I-XII 99/I-XII98	6,60%
NOMINALNE BRUTO PLAČE I-X 99/I-X 98	9,00%
REALNE BRUTO PLAČE I-X 99/I-X 98	3,00%
NAFTNI DERIVATI XI 99/XI 98	
- neosvinčen motorni bencin 95 okt.	15,65%
- plinsko olje D2	28,06%
- kurilno olje EL (ekstra lahko)	44,06%
ELEKTRIKA ZA GOSPODINJSTVA XI 99/XI 98	13,40%
POKOJNINE I-XII 99	13,62%

Vir: - Ekonomsko ogledalo; Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
ZMAR

- Najnovejši kazalniki; Urad za statistiko RS;
- ZPIZ Maribor, gospa Štuhec
- Gibanje cen naftnih derivatov, Petrol d.d.

KOMUNALNA KOŠARICA 2000

KOMUNALNA KOŠARICA ZA 3-ČLANSKO DRUŽINO S STANOVANJSKO POVRŠINO 55 m² IZRAČUNANA NA PODLAGI PREDLAGANIH SPREMENB CEN (če jih bo potrdil MEOR)						
voda	osnovna cena	občinska odškodnina	števina	8% DDV	skupaj neto	skupaj bruto
	63,63	41,91				
(180l dnevno * 3 osebe*30 dni 16200l mesečno = 16,20 m ³ mesečno)	1.030,81	678,94	285,00	159,58	1.994,75	2.154,33

odvajanje komunalnih odpadnih voda	osnovna cena	republiška taksa	8% DDV	skupaj neto	skupaj bruto	*
	19,73	57,96				
(180l dnevno * 3 osebe*30 dni 16200l mesečno = 16,20 m ³ mesečno)	319,63	938,95	100,69	1.258,58	1.359,26	

čiščenje komunalnih odpadnih voda	osnovna cena	republiška taksa	8% DDV	skupaj neto	skupaj bruto	*
	6,51	0,00				
(180l dnevno * 3 osebe*30 dni 16200l mesečno = 16,20 m ³ mesečno)	105,46	0,00	8,44	105,46	113,90	

odvoz smeti	osnovna cena	8% DDV	skupaj neto	skupaj bruto	*
	10,90				
55 m ² stanovanjske površine	599,50	47,96	599,50	647,46	

plin	cena plina	števina in man.str.	DDV 19%	skupaj neto	skupaj bruto	*
	109,70					
4 m ³ - kuhanje (I. tar.skupina)	438,80	285,00	137,52	723,80	861,32	

SKUPAJ					
Skupaj osnovna cena	4.682,08			Skupaj bruto cena	5.136,27
Skupaj osnovna cena na dan	156,07			Skupaj bruto cena na dan	171,21

Iz navedenega sledi, da znaša višina komunalne košarice za 3-člansko družino s 55 m² stanovanjske površine neto 4.682,08 SIT na mesec oziroma 156,07 SIT na dan, bruto obremenitev z DDV pa 5.136,27 SIT na mesec oziroma 171,21 SIT na dan;

PRIMERJAVA KOŠARICE 1999 S PREDVIDENO KOŠARICO 2000

	1999	2000
NETO CENA NA MESEC	4.388,00	4.682,08
indeks	100,00	106,70
NETO CENA NA DAN	146,27	156,07
indeks	100,00	106,70

	1999	2000
BRUTO CENA NA MESEC	4.812,43	5.136,27
indeks	100,00	106,73
BRUTO CENA NA DAN	160,41	171,21
indeks	100,00	106,73

KOMUNALNA KOŠARICA 1999

VELJAVNA KOMUNALNA KOŠARICA ZA 3-ČLANSKO DRUŽINO S STANOVANJSKO POVRŠINO 55 m²						
voda	osnovna cena	občinska odškodnina	števina	8% DDV	skupaj neto	skupaj bruto
	55,33	38,81				
(180l dnevno * 3 osebe*30 dni 16200l mesečno = 16,20 m ³ mesečno)	896,35	628,72	285,00	144,81	1.810,07	1.954,87

odvajanje komunalnih odpadnih voda	osnovna cena	republiška taksa	8% DDV	skupaj neto	skupaj bruto
	18,27	57,96			
(180l dnevno * 3 osebe*30 dni 16200l mesečno = 16,20 m ³ mesečno)	295,97	938,95	98,79	1.234,92	1.333,71

čiščenje komunalnih odpadnih voda	osnovna cena	republiška taksa	8% DDV	skupaj neto	skupaj bruto
	6,51	0,00			
(180l dnevno * 3 osebe*30 dni 16200l mesečno = 16,20 m ³ mesečno)	105,46	0,00	8,44	105,46	113,90

odvoz smeti	osnovna cena	8% DDV	skupaj neto	skupaj bruto
	10,37			
55 m ² stanovanjske površine	570,35	45,63	570,35	615,98

plin	cena plina	števina in man.str.	DDV 19%	skupaj neto	skupaj bruto
	95,55				
4 m ³ - kuhanje (I. tar.skupina)	382,20	285,00	126,77	667,20	793,97

SKUPAJ					
Skupaj osnovna cena	4.388,00			Skupaj bruto cena	4.812,43
Skupaj osnovna cena na dan	146,27			Skupaj bruto cena na dan	160,41

Iz navedenega sledi, da znaša višina komunalne košarice za 3-člansko družino s 55 m² stanovanjske površine neto 4.388,00 SIT na mesec oziroma 146,27 SIT na dan, bruto obremenitev z DDV pa 4.812,43 SIT na mesec oziroma 160,41 SIT na dan;

KOMUNALNA KOŠARICA 1998

KOMUNALNA KOŠARICA ZA 3-ČLANSKO DRUŽINO S STANOVANJSKO POVRŠINO 55 m2						
	osnovna cena	davek od storitev	prispevek ob ceni	davek od storitev	povračilo za rabo - republiško	SKUPAJ
voda	58,02	2,90	38,81	1,94	6,30	107,97
(180l dnevno * 3 osebe*30 dni 16200l mesečno = 16,20 m3 mesečno)	939,92	46,98	628,72	31,43	102,06	1.749,11
odvajanje komunalnih odpadnih voda	18,53	1,20	0,00	0,00	43,47	63,20
(180l dnevno * 3 osebe*30 dni 16200l mesečno = 16,20 m3 mesečno)	300,19	19,44	0,00	0,00	704,21	1.023,84
čiščenje komunalnih odpadnih voda	6,61	0,43	0,00	0,00	0,00	7,04
(180l dnevno * 3 osebe*30 dni 16200l mesečno = 16,20 m3 mesečno)	107,08	6,97	0,00	0,00	0,00	114,05
odvoz smeti	4,61	0,60	5,91	0,38	0,00	11,50
55 m2 stanovanjske površine	253,55	33,00	325,05	20,90	0,00	632,50
plin	cena plina	prometni davek 5%	števina in man.str.	prometni davek 6,5%	republiška taksa	SKUPAJ
	86,80	5,65	284,57	18,50	3,99	
4 m3 - kuhanje (I. tar.skupina)	347,20	22,60	284,57	18,50	15,96	688,83
SKUPAJ						
Skupaj osnovna cena	1.947,94			Skupaj bruto cena		4.208,33
Skupaj osnovna cena na dan	64,93			Skupaj bruto cena na dan		140,28

Iz navedenega sledi, da znaša višina komunalne košarice za 3-člansko družino s 55 m2 stanovanjske površine neto 1.947,94 SIT na mesec oziroma 64,93 SIT na dan, bruto obremenitev z davki, prispevki in povračili za rabo pa 4.208,33 SIT na mesec oziroma 140,28 SIT na dan;